Elementarz odkrywców

Informatyka

Elementarz

ZAiKS nowa era

NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA

klasa

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodplatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzielo. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2017 ISBN 978-83-267-3120-4

Autor: Michał Kęska.

Redaktor serii: Bożena Gepert. Redakcja merytoryczna: Monika Kubik. Opracowanie redakcyjne: Aneta Maciągiewicz. Redakcja językowa: Agnieszka Grzegółka-Maciejewska. Nadzór artystyczny: Kaia Pichler. Projekt okładki: Logoteka Piotr Rudź. Projekt graficzny i opracowanie graficzne: Logoteka Piotr Rudź. Realizacja projektu graficznego: Maciej Matejewski.

> Zdjęcia na okładce: Shutterstock.com (s. 1, 4). Ilustracje: Anita Graboš, Elżbieta Grozdew, Agnieszka Łodzińska, Logoteka Piotr Rudź Zdjęcia: Shutterstock.com.

Nowa Era Sp. z o.o. Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa www.nowaera.pl, e-mail: nowaera@nowaera.pl, tel. 801 88 10 10

Druk i oprawa: Drukarnia Orthdruk

Gruby i chudy smok – zmieniamy wygląd wyrazu

Dziś poznasz nowy program komputerowy. Służy do pisania i nazywa się Word [czytaj: *lord*]. Jego ikona wygląda tak: —

Uruchom program Word. W górnej części ekranu w tym programie znajduje się pasek z różnymi narzędziami. Teraz poznasz kilka z nich.

w Napisz w programie Word zdanie:

Gruby smok Barnaba lubi cukierki, a chudy smok Ignacy lubi banany.

Żeby zmienić wygląd jakiegoś wyrazu, najpierw musisz "powiedzieć"

komputerowi, który konkretnie wyraz chcesz zmieniać. Niech to będzie na przykład wyraz smok. W tym celu słowo smok trzeba zaznaczyć. Żeby to zrobić, kliknij myszą na początku słowa smok i, trzymając wciśnięty lewy przycisk myszy, przeciągnij ją w bok.

W napisanym zdaniu zaznacz po kolei wyrazy: <mark>smok</mark>, <mark>banany</mark>, <mark>cukierki</mark>, <mark>smok</mark>, <mark>gruby</mark>.

1

15

W tym samym zdaniu zaznacz jeszcze raz pierwszy wyraz smok.

Znajdź na pasku na górze ekranu trzy ikony umieszczone obok siebie:

Β Ι <u>U</u>

Kliknij pierwszą z nich – ikonę z literą **B**. Zaobserwuj, co się stało.

Teraz zaznacz w tym samym zdaniu drugi wyraz smok i kliknij ikonę z literą *I*. Co się stało tym razem?

Teraz zaznacz całe zdanie. Skorzystaj z trzeciej ikony – ikony z literą 및 . Efekt twoich działań powinien wyglądać tak:

Gruby **smok** Barnaba lubi cukierki, a chudy *smok* Ignacy lubi banany.

Żeby usunąć pogrubienie z wyrazu, ponownie zaznacz ten wyraz, a następnie kliknij ikonę z literą **B**. Postępuj podobnie, gdy chcesz usunąć z wyrazu pochylenie (I) lub podkreślenie (U).

4

Wykonaj ćwiczenia do tego tematu, które znajdziesz na płycie. Następnie zagraj w grę "Dwa smoki".

Jeśli udało ci się poprawnie wykonać zadania zawarte w grze "Dwa smoki", otrzymujesz **siódmą** naklejkę, która stanowi kolejny element **tajnego hasła**.

Prawie każdy sklep ma swoją wystawę. Często nad sklepem jest też zamocowany duży, świecący napis, dzięki któremu nawet gdy jest ciemno, widać ten sklep z daleka. Napis ten jest zwykle zapisany wielkimi literami i wyraźną czcionką, czyli pismem. Dziś spróbujemy zaprojektować taki napis nad sklepem.

Uruchom program Word. Napisz dowolną nazwę sklepu. Może być na przykład taka: SKLEP SPORTOWY TRAMPEK.

Żeby wszystkie litery w pisanym tekście były wielkie, naciśnij klawisz **Caps Lock** [czytaj: kaps lok].

Gdy wciśniesz klawisz Caps Lock, na klawiaturze zaświeci się dioda. Oznacza to, że od tej pory będziesz pisać tylko WIELKIMI LITERAMI. Jeśli chcesz zmienić pismo na małe, wciśnij klawisz **Caps Lock** jeszcze raz. Dioda zgaśnie, a litery znów będą małe.

Żeby zmienić **rozmiar** wybranych liter, zaznacz je, a następnie kliknij w mały trójkącik obok liczby na pasku u góry ekranu.

Teraz możesz wybrać rozmiar liter, którego potrzebujesz. Podświetlając poszczególne liczby, zobaczysz, jak duże będą litery w tym rozmiarze. Gdy twój napis jest już odpowiednio duży, zmień czcionkę, czyli wygląd liter. Obok okienka z rozmiarem liter widać listę dostępnych czcionek. Gdy najedziesz na którąś z nich, zmieni się wygląd napisu. Oto kilka przykładów różnych czcionek:

SKLEP SPORTOWY TRAMPEK

SKLEP SPORTOWY TRAMPEK

SKLEP SPORTOWY TRAMPEK

Żeby zmienić **kolor** napisu, zaznacz tekst, kliknij w mały trójkącik obok ikony z literą <mark>A</mark> i kolorowym paskiem pod nią, a następnie wybierz odpowiedni kolor.

Stwórz swój własny napis nad sklepem. Skorzystaj z wyklejanki.

Wykonaj ćwiczenia 1. i 2. do tego tematu, które znajdziesz na płycie. Następnie zagraj w grę "W sklepie".

Jeśli udało ci się poprawnie wykonać ćwiczenie "Kolorowe pluszaki", otrzymujesz **ósmą** naklejkę, która stanowi kolejny element **tajnego hasła**. Przyklej ją w miejscu wskazanym

przez program:

(110

Dziś masz okazję pomóc wiośnie rozrzucać kwiaty po łące – zaznaczać je, kopiować i wklejać w programie Paint.

1

Uruchom ćwiczenie 1. zamieszczone na płycie i pomóż Pani Wiośnie ozdobić

łąkę kwiatami. Musisz sprawić, żeby kwiaty z jej sukni znalazły się na łące. Ale uwaga! Kwiaty muszą jednocześnie pozostać na sukni

Pani Wiosny. Jak to zrobić?

Otocz, korzystając z narzędzia **Zaznacz**, ten kwiat, który chcesz skopiować.

Uważaj, żeby zaznaczyć cały kwiatek, nie przecinając go.

Kliknij w ikonę Kopiuj Kopiuj , a następnie użyj ikony Wklej

W lewym górnym rogu rysunku powinien pojawić się nowy kwiatek – kliknij w niego i przenieś go na łąkę.

Jeżeli klikniesz ponownie w ikonę **Wklej**, ten sam kwiatek pojawi się jeszcze raz. Tę czynność możesz powtórzyć wielokrotnie.

Jeśli coś ci się nie uda, pamiętaj, że zawsze możesz poprosić o pomoc swojego przyjaciela – klawisze **Ctrl + Z**.

Na koniec pokoloruj swój rysunek i go zapisz.

Istnieją różne skróty klawiaturowe, oprócz **Ctrl + Z**, które pozwalają szybciej wykonać pewne czynności w programie. Jednoczesne wciśnięcie i przytrzymanie klawiszy:

- Ctrl+C- oznacza kopiowanie,Ctrl+V- oznacza wklejanie,Ctrl+S- oznacza zapisywanie.

3

Jak zrobić stempel z kartofla? Ponumeruj właściwie kolejne czynności.

Wykonaj ćwiczenie 2. na płycie. Następnie zagraj w gry "Fotograf" i "Motyle na łące".

Jeśli udało ci się poprawnie wykonać zadania zawarte w grze "Motyle na łące", otrzymujesz **dziewiątą** naklejkę, która stanowi kolejny element **tajnego hasła**.

Z ogonkiem czy bez? – zapisujemy trudne litery

18

Czy umiesz, korzystając z klawiatury, napisać prawidłowo wyrazy: Michał, masło, łąka, źrebię, półka? Jeśli nie, dzisiaj poznasz sposoby zapisywania takich wyrazów.

Napisz w programie Word zdanie:

Karol lubi ser i kanapki z salami.

A teraz napisz litery:

a e s c n o l z

Na koniec napisz te same litery jeszcze raz, ale trzymaj wciśnięty prawy klawisz **Alt**.

Zeby napisać literę ł, użyj prawego klawisza **Alt** i litery l. Jeśli chcesz napisać inne litery z ogonkami, kreseczkami lub kropkami, na przykład ą, ó, ć, ś, ż, użyj prawego klawisza **Alt** i tej samej litery, ale bez ogonka, kreseczki lub kropki, na przykład a, o, c, s, z. Żeby napisać literę ź, użyj prawego klawisza **Alt** i litery x.

₩ Napisz w programie Word zdania:

Karol kupił masło i chałwę. Młode źrebię skacze po łące.

2

Uzupełnij zdania – wklej właściwe klawisze.

4

Napisz w programie Word imię Łucja. Jakich klawiszy użyjesz, żeby zapisać pierwszą literę tego imienia? Są to aż **trzy** klawisze. W razie trudności poproś o pomoc nauczyciela.

Wykonaj ćwiczenie 1. do tego tematu na płycie. Następnie zagraj w gry "Obrazki z... ogonkami, kreseczkami i kropkami" i "Pomylone Controle".

45

Przyszła wiosna – piszemy w Paincie

19

Czy wiesz, że w programie Paint można nie tylko rysować, ale też pisać? Napisany tekst można umieścić na rysunku lub obok niego. Można też zmieniać wygląd napisanego tekstu.

Uruchom program Paint. Żeby napisać tekst, wybierz na pasku na górze ekranu ikonę oznaczoną literą A.

Teraz zjedź myszą w to miejsce na białym ekranie, gdzie chcesz napisać swój tekst, i kliknij. Rozciągnij ramkę.

W ramce pojawi się migająca kreska, czyli kursor. Zwykle na początku jest on mały i litery, które napiszesz, także będą małe.

Spójrz teraz na pasek narzędzi na górze. Zmienił wygląd – są widoczne na nim **Narzędzia tekstu**.

Teraz możesz ustawić rozmiar czcionki, jej krój i kolor.

Podobnie jak w programie Word, możesz zmienić wygląd napisanego tekstu. Pamiętaj tylko o tym, żeby najpierw go zaznaczyć.

Tekst możesz przenosić w inne miejsce i zmieniać tylko wtedy, gdy wokół niego widoczna jest ramka. Jeśli klikniesz choć raz w obszar poza ramką, ona zniknie, a tekstu nie będzie można już zmienić. Przeczytaj wiersz Małgorzaty Strzałkowskiej "Wiosna". Podkreśl zieloną kredką wszystkie nazwy roślin, a kredką czerwoną – nazwy zwierząt.

WIOSNA

Przyszła wiosna cichuteńko, przyszła wiosna na paluszkach i na wierzbie, wśród gałęzi, zatańczyła w żółtych puszkach.

Zdjęła z jezior tafle lodu, pościągała z róż chochoły, dała drzewom świeżą zieleń, obudziła w ulach pszczoły.

Wlała w ziemię zapach deszczu, pobieliła słońcem ściany, namówiła do powrotu wilgi, czaple i bociany.

Dzikie śliwy i czeremchy obsypała białym kwiatem i na łące, w blasku słońca, czeka na spotkanie z latem.

Wykonaj ćwiczenia 1. i 2. do tego tematu, które znajdziesz na płycie.

┝¢���

Jeśli udało ci się poprawnie wykonać wszystkie ćwiczenia zamieszczone na płycie, otrzymujesz **dziesiątą** naklejkę, która stanowi kolejny element **tajnego hasła**. Przyklej ją w miejscu wskazanym przez program:

20 W mrowisku – programujemy

Mrówki to niezwykłe stworzenia. Budują ogromne kopce, w których ciągną się kilometry korytarzy przypominających labirynt. I co ciekawe, zawsze potrafią znaleźć... drogę do wyjścia. Najważniejsza w mrowisku jest królowa. Znajdź ją na ilustracji.

- Przyjrzyj się mrowisku na ilustracji. Policz, ile mrówek jest w labiryncie korytarzy.
- Mrówka Pelagia ma sypialnię w komorze oznaczonej literą B, a mrówka Euzebia – w komorze oznaczonej literą F. Pelagia idzie do Euzebii w odwiedziny. Ile mrówek spotka po drodze, jeżeli będzie szła najkrótszą drogą?
- Mrówka Genowefa to straszna gaduła. Mieszka w komorze oznaczonej literą A, przy samej ścianie. Królowa rozkazała jej iść do pracy, więc Genowefa musi opuścić mrowisko.
 - Które wyjście powinna wybrać, by po drodze mogła porozmawiać z jak największą liczbą koleżanek?
 - Zapisz litery, jakimi zostały oznaczone pomieszczenia, przez które będzie przechodziła.
- 4 W każdy wtorek o 7.00 królową budzi zapach naparu piękności, który został przygotowany przez mrówkę Pelagię ze świeżych owoców zebranych 2 godziny wcześniej. O której godzinie wstaje mrówka Pelagia, jeśli od razu po wstaniu biegnie na łąkę zbierać potrzebne składniki? Zaznacz tę godzinę na zegarze.

Mrówki z tego mrowiska mają swój specjalny mrówczy system znaków – tajny szyfr, dzięki któremu przekazują sobie informacje.
Na przykład imię Pelagia zapisują tak:

Inne mrówki często mówią na Pelagię:

5

ale ona tego nie lubi. Jak myślisz, dlaczego?

20 W mrowisku...

Mrówki zawsze chodzą swoimi utartymi szlakami. Jedna mrówka wyznacza szlak, inne podążają za nią. Cztery mrówki: Pelagia, Genowefa, Zenobia i Euzebia, wytyczały szlaki dla swoich koleżanek. Przyjrzyj się wytyczonym szlakom.

Każda z czterech mrówek wychodziła z mrowiska innym wyjściem i znajdowała inne, niż jej koleżanki, rzeczy potrzebne w mrowisku. Mrówki oznaczyły swoje szlaki kolorami tego, co znalazły: szlak zielony – od ziaren, szlak czerwony – od jarzębiny, szlak niebieski – od jagód i szlak żółty – od liści.

6

Przeczytaj informacje ze strony 51 i rozpoznaj, który szlak wyznaczyła każda z mrówek. Wpisz pierwsze litery imion mrówek w okienkach oznaczonych kolorami zebranych produktów.

- Pelagia nie szukała jarzębiny, a jej trasa była najkrótsza.
- Gaduła Genowefa wybrała najdłuższą trasę.
- Euzebia jest niezdecydowana, więc często zmieniała zdanie, w którą stronę ma iść, a Zenobia uwielbia ziarna. Obie mrówki pokonały trasy tej samej długości.

7

Mrówka Pola lubiła skracać to, co jest przydługie. Przyglądała się strzałkom i zauważyła, że łatwo może skrócić ten zapis. Napisała: **7** \bigcirc \bigcirc \bigcirc .

Pomóż mrówce Poli. Zapisz za pomocą strzałek drogę po jarzębinę. Najpierw bez skrótów:

Teraz zapisz za pomocą strzałek drogę po jagody. Najpierw bez skrótów:

a później ze skrótami:

Zapisz za pomocą strzałek drogę po ziarna. Najpierw bez skrótów:

a później ze skrótami:

Jeśli udało ci się poprawnie wykonać zadania zawarte w grze "Mrówka Alfabetka", otrzymujesz **jedenastą** naklejkę, która stanowi kolejny element **tajnego hasła**.

Spis treści

1. Klucz do pracowni komputerowej ...4

Zapoznanie się z regulaminem pracowni i ustalenie zasad pracy podczas zajęć z informatyki. Gra.

2. Jak masz na imię? – włączamy komputer

...8

Włączanie komputera, poznanie zestawu komputerowego, logowanie się do komputera.

3. Świat w ramce – praca z oknem ...10

Poznanie pojęcia *kursor*. Poruszanie kursorem po ekranie, otwieranie, zamykanie i zmiana wielkości okna.

Myszkujemy – zabawy z myszką i płytą

Uruchamianie płyty, praca z myszą w programie graficznym Paint – rysowanie z użyciem pędzli o różnych grubościach.

5. Nasi pomocnicy – zabawy

z klawiaturą

...14

...12

Pisanie na klawiaturze liter, poznanie wybranych klawiszy (**Enter**, **spacja**, **Shift**, **strzałki**).

6. Lupa dla detektywa – kolorujemy ...16

Praca w edytorze grafiki Paint – wypełnianie kolorem, powiększanie ekranu (narzędzie **Lupa**), skala +/-.

7. Kilka poleceń dla robota

programujemy

...18

Zabawy w programowanie, ustawianie obiektów, ustalanie dróg dojścia, rysowanie strzałek, zabawy w grupach.

8. Mój dom – rysujemy linie22

Rysowanie z wykorzystaniem narzędzia **Linia** w edytorze grafiki Paint, poznanie skrótu **Ctrl + Z**, rysowanie równych linii z klawiszem **Shift**.

9. Koła i prostokąty – rysujemy figury ...24

Rysowanie w edytorze grafiki Paint z wykorzystaniem gotowych kształtów, różne rodzaje wypełnienia figur.

10. Komputerowa biblioteka

...26

....30

....32

Pliki, foldery, dyski; poznanie sposobów zapisywania plików.

11. Idą święta – rysujemy

zapisujemy pliki

i ozdabiamy bombki

Rysowanie świątecznej bombki w edytorze grafiki Paint.

12. Mój robot – budujemy

Budowanie robota w edytorze grafiki Paint i w zeszycie ćwiczeń z figur z wyklejanki.

13. Zimowy plan filmowy

– układamy klatki filmowe34

Ustalanie kolejności ilustracji, rysowanie drogi dotarcia do celu, programowanie.

14. Za oknem mróz – zaznaczamy

...36

Przenoszenie elementów w edytorze grafiki Paint – z tłem i bez tła.

15. Gruby i chudy smok

i przenosimy

– zmieniamy wygląd wyrazu38

Poznanie programu MS Word, użycie pogrubienia, podkreślenia i pochylenia.

16. Fabryka liter – poznajemy czcionki ...40

Użycie różnych krojów i rozmiarów czcionki w programie MS Word, klawisz **Caps Lock**.

17. Na łące – kopiujemy i wklejamy

...42

...46

Kopiowanie i wklejanie elementów w programie MS Paint, użycie klawiszy: **Ctrl + C**, **Ctrl + V**.

18. Z ogonkiem czy bez? – zapisujemy trudne litery44 Wprowadzenie polskich znaków diakrytycznych – ą, ę, ł, ń, ź, ó, ś, ć, ż.

19. Przyszła wiosna – piszemy w Paincie

Pisanie w edytorze grafiki Paint.

20. W mrowisku – programujemy48

Elementy programowania.

s. 43	s. 45
Ctrl Ctrl V C	C Shift Enter ←

ZAPRASZA

MAJA

MAJA

ADAMA

U OLI

U OLI

NA OKRĄGŁO

PRZYTULAKI

PRZYTULAKI

SKLEP

SKLEP

SKLEP

Wymagania techniczne płyty "Informatyka. Klasa 1" (dołączonej do książki)

System operacyjny: Win XP, Vista, Win7, Win 8.1, Win10 Procesor: 1,6 GHz (1 rdzeń), zalecany 2,4 GHz (2 rdzenie) Pamięć RAM: 2 GB Karta graficzna: dowolny układ graficzny z 32 MB pamięci Karta dźwiękowa: dowolna CD-ROM: tak Wolne miejsce na dysku: 350 MB Dodatkowe oprogramowanie: nie

Instrukcja instalacji płyty

Włóż płytę do napędu CD-ROM. Jeżeli jest włączona opcja Autostart, uruchomienie płyty rozpocznie się automatycznie. Jeśli opcja Autostart jest nieaktywna, kliknij dwa razy ikonę **Mój komputer** znajdującą się na pulpicie, a następnie ikonę stacji dysków CD z płytą "Informatyka. Klasa 1". Z głównego katalogu płyty wybierz **Start.exe**.

Matematyka jest wszędzie – w szkole, w sklepie i w urzędzie!

Matematyka PLUS. Klasy 1–3

Publikacja dla uczniów, którzy chcieliby swobodnie poruszać się w fascynującym świecie liczb. Zadania rozwijają wyobraźnię, kształtują myślenie matematyczne, poprawiają sprawność liczenia i umiejętność poszukiwania dróg dochodzenia do rozwiązania problemu.

Są ważne powody, by się uczyć przyrody!

Przyroda PLUS. Klasy 1–3

Zeszyty zachęcają dzieci do aktywnego uczestnictwa w poznawaniu przyrody poprzez oglądanie, szukanie i opisywanie porównawcze obiektów, obserwacje, badanie i eksperymentowanie, formułowanie wniosków i spostrzeżeń. Zawierają karty obserwacji przyrodniczych oraz legitymację przyrodnika.

Zamawiaj tak, jak Ci wygodnie

na stronie internetowej sklep.nowaera.pl

poprzez infolinię, dzwoniąc na numer **801 88 10 10** lub **58 721 48 00** (w godz. 8–19)

poprzez przedstawicieli oświatowych wydawnictwa Nowa Era

Więcej ciekawych publikacji na **www.nowaera.pl**

